

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De concilio Episcoporum quinto, & constitutionibus clericorum reg. S.
Pauli. cap. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

est collegio ecclesia, & ædes sancti Spiritus Mediolani, in qua olim Humiliatorum Præpositura fuit; tunc vero erat Cardinalis Alexandrini. cumque nihil tunc quidem suppeteret, quod perpetuò posset ad sumptus necessarios assignari; tribuit liberaliter Pontifex magnam pecunię summam, donec aliquid occurreret perpetuò tribuendum. Iacta sunt hoc anno Calend. Iunij collegij fundamenta. Carolus deinde diligentia, atque attentione vsus, stabiles facultates ab eodẽ Pontifice impetrauit; fructus Præposituræ Modœtiensis sanctorum Iacobi, & Philippi; sanctæ Crucis Nouariensis; Sancti Antonij Papiensis, ad aureorum nummum fere duo millia: atque ædibus illis alienatis, ampliores, commodioresque comparauit; in quibus pro facultatum modo magnus clericorum numerus, quos Archiepiscopus approbaret, educaretur, ad salutarem earum nationum utilitatem. Insignes quoque Præposituræ, quæ Mirafolis dicitur, fructus obtinuit, cessione Marci Sittici Altaempisij Cardinalis, anno MDLXXXI. ad aureorum fere tria millia, si integri percipiuntur. quam piam, præclaramque liberalitatem suam Marcus in Constantiensium suorum in primis, sed Altaempisanorum quoque, & aliorum quorundam commodum redudare constituit; quemadmodum actis ipsis latius continetur.

*De concilio
Episcoporum
quinto; &
constitutionibus
clericorum
regularium
Sancti Pauli.
CAP. V.*

Quintum consueto anni tempore celebravit Episcoporum suorum concilium; in quo multa decreuit ad fidem catholicam a vicinis hæreticis tuendam; ad christianam doctrinam tradendam, & in populo seruandam; ad sacros dies, sacraque tempora recte colenda; & ad alias christianæ disciplinæ partes tuendas, spectantia. præcipue vero de Episcoporum, & presbyterorum officiis per illis tempore; & de omni cura, & gubernatione ad Dei sacerdotes tali tem-

pore pertinente, ex iis, quæ experiendo, & perficiendo cognouerat, multa constituit. in quo nouam, & pulcherrimam Ecclesiæ Dei parauit suppellectilem. quintum celebravit quamquam quarti decretorum volumen Romam anno ante probationis causa missum, vt absolueretur, nondum impetrare potuerat: inciderat enim in eosdem seopulos, in quos res eius reliquæ. Illius concilij Episcopi, cum aduertissent inter alias corporis afflictiones, illam quoque Carolum suscepisse, vt super asseribus cubaret; quod quidem ad salutarem, & quietam tali tempore gubernationem gregis sui a Domino impetrandam, tunc fecisse credibile est: etiam, atque etiam ab eo postularunt, tandemque obtinuerunt; vt tantam remitteret asperitatem; & paleas saltem pro lignis substitui pateretur. Operam dedit post concilium valde opportunam; grauiissimamque præsentis suæ tribuit auctoritatem Congregationi Clericorum regularium Sancti Pauli: quæ nouas sibi constitutiones, cum ei veteres auctæ iam, & amplificatæ non sufficerent amplius, scribere, summo Pontifice approbante, instituerat. ipse enim pro sua antiqua erga eam voluntate, quod libentissime commemoro, Patrum consultationibus ea de re habitis amantissime interfuit, & præfuit. quæcunque constituenda essent, omnia recognouit, probauitque; & Pontificia quoque auctoritate confirmanda curauit: vt ex antiquis Episcopis vnum posses agnoscere, qui pro sui status eximia præstantia, etiam de eorum disciplina, qui excellentiorem christianæ vitæ formam propositam habent, optime iudicabant; atque adeo illam ipsam vitæ suæ exemplo exprimebant. est vero, cur id diuini, maximi que beneficii loco, quod facimus, ducere debeamus; quod tanti viri benigno adiumento, atque auctoritate, iacta sint nostræ amplificatio-

tionis

tionis fundamenta. nam & rerum
nostrarum ab eo tempore euentus ita
perspicue confirmant. At Caroli quo
que beneuolentiæ, atque amori re-
spondit semper ordinis nostri inter
ceteros, vel potius, si bona omnium
pace dicere licet, præter ceteros om-
nes, summa obseruantia, constansque
eius studiis obsequendi, atque infer-
uendi voluntas: vt tantum ei Patres
obedire eiusque sanctos conatus iu-
uare studerent; quantum ille eos be-
nigne complectebatur, & nouis sem-
per beneficiis ornabat. Studuit eo-
dem fere tempore diligenter; vt erat
cœnobitarum disciplinæ iuuandæ stu-
diosissimus; & ad eorum pia commo-
da, progressionisque semper, etiam
inter maximas occupationes, para-
tissimus; rebus ordinis illius compo-
nendis, qui Sancti Ambrosij dicitur,
Mediolaniq̃ue, ac alijs quibusdam lo-
cis ritum seruat Ambrosianum. qui-
bus vt res suas optime constituerent,
religiosissimi Antistitis auctoritas, at-
que diligens opera non defuit. edidit
libellum per id tempus, quem Memo-
rialem inscripsit: vt ex eo Mediola-
nenses afflictionis, liberationisq̃; suæ
proximæ; tum causarum, vnde pro-
fecta afflictio existimari debebat, me-
moria conseruata: res prosperas tem-
perarent; gratias Deo haberent, age-
rentque semper; sibi que in posterum
cautius prouiderent.

Concilium autem ornauit trans-
latio reliquiarum Basilicæ Apосто-
lorum; quemadmodum & transla-
tio ipsa ex Episcoporum præsentia
valde illustrata est. Mouerat eas Ca-
rolus superiore anno; cum canonici
antiquam ædem instaurare, atque or-
nare vellent. Sed in loco destinato
non reposuerat; vt honore, celebri-
tateque maiore; cum haberetur con-
cilium, per urbem gestarentur, &
omnino earum esset translatio splen-
didior, & ad populum pie excitan-
dum efficacior. Cum igitur altare præ-

cipuum, ex mediâ ecclesia tolleretur;
inuenimus sub eo quemadmodum à
maioribus traditum erat, corpora san-
ctorum Antistitum nostrorum, Vene-
rij, Clicerij, Maroli, atque Lazari;
non satis commode tamen, aut di-
stincte, ac in rudibus quibusdam la-
pideis labris posita. alia ossa incerta
rudius etiam habita: in medio loco
arculam argenteam; & in ea quædam
velamina; vasculumque rotundum,
in quo ossis frustulum itidem cum ve-
lo erat. Collocatas in hac æde pri-
dem Sanctorum Apostolorum reli-
quias Paulinus scribit; ea de causa
Basilicam Apostolorum appellatam
significans: Sanctum Simplicianum
vero eas Roma attulisse quidam tra-
diderunt; quem quidem multum an-
tequam Episcopus esset, peregrina-
tum esse, sanctus ipse Ambrosius tes-
tatur. perpetuo igitur existimatum
est, eas reliquias sub hoc fuisse altari;
atque adeo, vt fit, etiam vulgatum,
certa ipsius Apostoli Petri ossa ibi re-
condi. ea nos cum hoc tempore iuue-
nire gestiremus; & in argentea capsu-
la, cum ea demum apparuisset, esse
crederemus: velaminibus tantum re-
pertis, hæsitauimus tristes. Sed quod
inuentum in ea est; quidquid dubij
afferretur; Carolus, cœlesti aliquo
motus instinctu, tamquam Apostoli-
ca pignora iussit nihilominus haberi;
& primo loco suis, sociorumque Epi-
scoporum humeris in sacra pompa
portari: tum eodem receptaculo re-
condi. At aliquot post annis memo-
ria cum repeterem verum Romano-
rum Pontificum in reliquijs traden-
dis consuetudinem; recordatus sum,
reliquias Apostolorum petentibus,
non ossa aliqua, quæ ne aspicere qui-
dem auderent; sed brandeum; hoc est
velamen quoddam in pixide conclu-
sum tradidisse. cuius consuetudinis
S. Gregorius testis est locupletissimus
in epistola ad Constâtiâ Augustam.
& Ioannes eius vitæ scriptor, qui
plu-

De transla-
tione reli-
quiarum Ba-
silicæ Apo-
stolorum.
CAP. VI.